

Nyheder, herunder salærspørgsmål

Retspsykiatrisk Kliniks Årsberetning 2004

Høringer - Ændring af våbenloven m.v. (Masseødelæggelsesvåben)

118. Arbejdsmiljø - Tilregnelser - Anklageskrifter
119. Varetægtsfængsling - Begrundelser
120. Vold - Udløsning af reststraf fra gammel røveridom undladt
121. Samfundstjeneste - Narkotika - Ecstasy - Varetægtsfængsling - Diskoteksmiljø
122. Brandstiftelse - Betinget straf
123. Menneskesmugling - Dokumentfalsk
124. Narkotika - Forsøg - Store hashsager ved byretten - Reststraf, beregning heraf ved udenlandske domme - Varetægtsfængsling, langvarig
125. Varetægtsfængsling - Stigning i anvendelse af isolation
126. Procedure om skyld og sanktion adskilt
127. Færdselsloven - Hastighed - Betinget frakendelse - Gentagelsesvirkning
128. Aflytning - Mistankegrundlag - Anonyme meddelere

LANDSFORENINGEN AF BESKIKKEDE ADVOKATER

Nyheder, herunder salærspørgsmål

Bestyrelsen har her i december 2005 behandlet to salærsager, som medlemmerne har forelagt. Den ene vil bestyrelsen drøfte ved lejlighed under de kontaktmøder, der fra tid til anden er med landsretterne. Bestyrelsen opfordrer medlemmerne til at henvende sig til bestyrelsen om salærspørgsmål, særligt sådanne, der beror på en måske usikker fortolkning af de senest fastsatte salærtakster.

Retspsykiatrisk Kliniks årsberetning 2004

Årsberetningen kan findes på hjemmesiden www.retspsykiatriskklinik.dk.

Antallet af mentalobservationssager - 244 - er det største antal, klinikken har modtaget gennem de sidste 25 år, hvorfor den samlede arbejdsbyrde er øget.

Gennem de senere år har man registreret et stadigt stigende antal sager med anden etnisk baggrund - i 2004 67 indvandrere eller efterkommere, herunder 22 fra Mellemøsten, af enkeltlande 10 fra Eksjugoslavien.

Det var målet, at 80 % af ukomplicerede sager skulle ekspederes inden for 6 uger. Målet blev desværre ikke opfyldt, idet kun ca. 50 % opfyldte de tidsmæssige rammer. En af årsagerne har været observandernes udeblivelser fra aftalte undersøgelser. Man har ved at omlægge nogle arbejdsgange søgt at minimere problemet.

(Redaktøren tilføjer, at der også har været problemer i sommeren 2005 - også i arrestantsager)

Årsberetningen er på 25 sider incl. bilag.

Høringer

Justitsministeriet
Færdsels- og våbenkontoret

Amagertorv 21
9. december 2005

Vedr.: Sagsnr. 2005-5000-0005. Høring om udkast til forslag til lov om ændring af våbenloven, straffeloven og krigsmaterielloven (Masseødelæggelsesvåben m.v.)

Justitsministeriet har med skrivelse af 1. december d.å. anmodet om en udtalelse om ovennævnte.

Materialet har været forelagt Landsforeningens bestyrelse, der ikke har bemærkninger til det foreslåede.

På bestyrelsens vegne
Elsebeth Rasmussen

Landsforeningens Meddelelse 118/2005

Arbejds miljø - Tilregnelser - Anklageskrifter

Arbejds miljølovens § 86

Under demonstration af noget redningsudstyr brød bremsen på redningslinen sammen, så en af kursUSDeltagerne fik et frit fald på 10 m og kom alvorligt til skade.

Selskabet A, der arrangerede kurset, var tiltalt efter arbejds miljøloven, men blev fri-fundet, da det efter bevisførelsen måtte lægges til grund, at producenten havde foretaget en ændring af materiellet uden at underrette A herom, og det kunne ikke med sikkerhed bevises, at A's certificerede medarbejdere ville kunne iagttage sliddet og forudse risikoen for havari.

Retten fandt heller ikke, at A's medarbejdere ved hændelserne umiddelbart forud for uheldet burde have forudset, at der ville blive tale om et umiddelbart forestående havari. Retten tilføjede, at anklageskriftet ikke beskrev de omstændigheder, som iflg. anklagemyndighedens procedure skulle kunne tilskrives uagtsomhed hos A's medarbejdere.

Retten i Herning SS 2D-354/2005, 8/9 2005

Aktieselskabet A var tiltalt for overtrædelse af arbejds miljølovens § 86, jfr. § 82, stk. 1, nr. 1, jfr. stk. 3, nr. 1, jfr. § 45, ved som ansvarlig for et kursus i nødnedfiring i maj 2003 fra et 68 m højt tårn at have anvendt et nedfiringssystem N, der ikke var indrettet således, at det var sikkerhedsmæssigt- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, idet der var opstået et meget kraftigt slid på lejet for den lille akseltap på det lille tandhjul, hvilket mindskede bærefladerne i tandhjulet, således at alle tænder blev raspet af, og

bremsmekanismen svigtede under nedfiring af L, hvorefter denne styrtede ned og kom til skade.

Der var påstand om bødestraf. Tiltalte nægtede sig skyldig.

Byretsdommen er på 22 sider med udførlige referater af vidneforklaringer, tekniske erklæringer og parternes procedure. Her kommer et meget kort sammendrag.

En ansat E i det tiltalte firma A fortalte, at A i over 10 år havde solgt nedfiringssystemer. A havde ikke tidligere haft uheld. E var bekendt med et enkelt tilfælde fra Sverige, som skyldtes forkert brug af udstyret og manglende eftersyn. Udstyret var certificeret i den højeste kategori, og der blev foretaget kontinuerlig kontrol.

E kunne konstatere, at den i sagen omhandlede akseltap ikke var i overensstemmelse med A's referenceudstyr, som firmaet havde certificering på. A havde ikke fået nogle instruktioner af producenten om, at der var sket ændringer i produktet.

A havde en kontroljournal, som man krydsede af ved gennemgang af udstyret. Under normal brug af udstyret blev der afgivet en lille smule bremsestøv, og fibrene i rebene afgav også lidt støv.

Det, der var sket ved uheldet, var, at den bøsning, som tandhjulet gik ind i, var blevet slidt ovalt, så tænderne fik skæv kontakt. På et tidspunkt var der sket afraspning af tænderne, og det måtte være sket på en gang.

En ingeniør I fra Arbejdstilsynet forklarede, at udstyret blev brugt til sikkerhedsnedfiring, f.eks. ved brand. Han forklarede nærmere om fastgørelsen, og hvorledes personer blev ophængt i rebene, der under den konkrete øvelse var foregået fra et tårn. Hjulene i udstyret ville bremse personens fald mod jorden, således at han dalede stille ned.

En produktchef P fra A forklarede bl.a., at der efter uheldet var kommet nye instruktioner fra producenten.

P og de øvrige i firmaet var ikke af producenten gjort bekendt med, at der var foretaget ændring af akslen.

Selskabets direktør D havde været med som hjælpeinstruktør, hvilket han var uddannet til. Han forklarede nærmere om den praktiske del af øvelsen med kursisterne og kontrollen af udstyret. På uheldstidspunktet opholdt vidnet sig i bunden. Instruktøren i toppen af tårnet fortalte umiddelbart efter, at der på de sidste meter af nedfiringen af L lød et dunk, og der kom noget støv ud af redningsudstyret.

Instruktøren M var ansat som uddannelseskonsulent hos det tiltalte firma A. Han havde en fortid i Beredskabsstyrelsen og havde afholdt en række kurser for sammenlagt ca. 150 kursister. Han beskrev nærmere det praktiske forløb af øvelserne og den kontrol, der foregik af udstyret - forud, under og efter.

Uheldsdagen var der kørt 6-8 personer igennem, inden ulykken skete. Han kunne ikke huske, at der tidligere, før nedfiringen af L, var kommet støv eller snask ud fra linen, men det var ikke unormalt. Det ville være fibre fra linen, når den blev slidt. Var der kommet metalstykker ud, ville han med det samme tage udstyret ud af drift. Nedfiringen af L begyndte, som den skulle. Da L var ca. 10 m fra jorden, hørte vidnet en lyd fra redningsenheden, og der kom støv ud af den i form af små metalstykker. Vidnet greb fat i et sort håndtag (der bremser farten, ER), men der var ingen modstand. Han så L ligge på jorden. Han frigjorde den anvendte redningsenhed og firede sig selv ned med andet udstyr, hvorefter der blev ringet efter en ambulance. Vidnet havde ikke hørt usædvanlige lyde før den lyd, der kom, da L var 10 m fra jorden.

L forklarede selv, at han mente, at han blev firet ned som nr. 3. Kursisten før ham gik fint ned, indtil han var næsten helt nede. Pludselig lød nedfiringssystemet anderledes. Han kunne ikke fra sin position se noget og hørte ikke nogen tale om, at der kom støv og snask ud af maskinen. Der var en person, der sagde noget om, at maskinen var blevet meget varm.

Der var høj vindhastighed. Nedfiringen kørte først helt normalt, indtil han var 8-10 m over jorden. Pludselig gav det et hop, og han faldt frit resten af vejen og ramte jorden. Vidnet havde brækket ryggen og var sygemeldt fra maj - december 2003 og kom først på fuld tid i marts 2004. Han kunne ikke udføre de samme funktioner som tidligere.

En anden kursist K mente også at være firet ned som nr. 3, muligt dog nr. 2. Han syntes, det gik lidt stærkt med nedfiringen, og han ramte jorden hårdt med fødderne. Han havde ikke lagt mærke til særlige lyde.

En sikkerhedschef hos kunden, der havde bestilt kurset, forklarede, at alle blev overraskede, da man fik åbnet det havarerede redningsudstyr og så slitagen. Diskussionen gik meget på, om udstyret var kontrolleret korrekt, eller om det var en produktionsfejl.

En maskinmester G udtalte sig som sagkyndigt vidne om bruddet på redningsudstyret. Man kunne ikke ud fra mængden af støv vurdere, om lejet var meget eller lidt slidt. Der var ikke i materialerne, der var anvendt, nogen forklaring på havareringen.

Vidnet forklarede bl.a., at der opstod varme ved friktion, men bremsebelægninger tåler meget varme. Havde mekanismen været udsat for varmegrader, den ikke kunne tåle, ville det kunne ses på malingen.

Han mente ikke, at man ved at åbne mekanismen med det blotte øje ville kunne se, hvornår sliddet på tænderne blev kritisk. Det var svært at svare på, om den omstændighed, at der kom støv ud, skulle give anledning til at skærpe opmærksomheden på, at der foregik et slid. Man kunne ikke forestille sig, at der allerede skete noget under den nedfiring, der skete før uheldet med L, medmindre L vejede meget mindre end den foregående person.

Hans konklusion efter undersøgelsen af udstyret var, at årsagen til det abnorme slid på tandhjulet skyldtes den forkortede akseltap i det havarerede udstyr.

En anden kursist fortalte, at han kunne høre lyden fra nedfiringen - den var den samme, indtil personen før L var nogle få meter fra jorden. Vidnet tolkede det, som at udstyret ikke bremsede, som det skulle, og talte med instruktøren om det. Denne sagde, at det bare var vinden, der tog i udstyret.

Ved nedfiringen forinden ulykken holdt en person en hånd under udstyret. Der kom noget sort støv eller snask ud, som så ud som bremsestøv, der var fugtigt. Instruktøren sagde, at det kunne være skidt fra snoren.

En tredje kursist bekræftede det med det sorte støv, som instruktøren sagde ikke betød noget. Det undrede vidnet, at instruktøren ikke skiftede til det andet udstyr efter den lyd, der var kommet under nedfiringen af kursisten før L.

En fjerde kursist havde hørt en accelererende lyd 2-3 gange under nedfiringen før L, men havde da ikke set noget komme ud af udstyret.

Da udstyret under L's nedfiring holdt op med at bremse, kom lidt gråligt støv ud.

En teknisk erklæring bekræftede, at det unormale slid skyldtes den afkortede akseltap, som bevirkede, at den samlede driftstid for dette udstyr var noget mindre (sammen drag af erklæringen over 1½ side i dommen, ER).

Vurderingen af selve lejesliddet ville kræve en total adskillelse af udstyret, hvilket ikke var det, man forstod ved "visuel inspektion".

Anklagemyndigheden gjorde bl.a. gældende, at A kunne straffes, når en af medarbejderne handlede uagtsomt, og at alt måtte checkes, når man foretog sig noget så farligt som at hejse personer ned fra 68 meters højde.

Observationerne af støv/snask og en underlig lyd før nedfiringen af L burde have bevirket, at instruktøren M havde taget udstyret ud af drift.

Takstmæssig bøde ville være kr. 50.000, men Arbejdstilsynet anmodede om, at bøden blev fastsat til kr. 100.000. Der var ikke fortilfælde.

Forsvareren påpegede, at årsagen var det unormale slid på den forkortede akseltap, og at A ikke var bekendt med denne ændring. Producenten ændrede anvisningerne kort tid efter ulykken. A's medarbejdere foretog de godkendte kontrolforanstaltninger, og udstyret var langt fra udløbet af den anvendelsesperiode, hvor det var certificeret og godkendt til.

Der var divergerende udtalelser fra kursusedtagerne om støj og støv forud for nedfiringen af L, og efter det sagkyndige vidnes forklaring kunne havariet først være sket under nedfiringen af L, ligesom sliddet ikke kunne være observeret med det blotte øje.

Retten udtalte:

"Efter erklæringerne udarbejdet af G og dennes forklaring må lægges til grund, at havariet skyldtes et unormalt slid som følge af en forkortet akseltap (forkortet i forhold til udstyr, tiltalte tidligere havde modtaget fra samme producent).

Efter G's forklaring kan retten ikke med sikkerhed anse for dokumenteret, at tiltaltes certificerede medarbejdere ville have kunnet iagttage sliddet og forudse risikoen for den pågældende type havari ved sagkyndig inspektion af udstyret, hvorunder "huset" åbnes.

Det kan derfor ikke anses for bevist, at tiltaltes medarbejdere kunne have forebygget havariet ved yderligere kontrol af udstyret. Det er heller ikke bevist, at udstyret havde været anvendt til så mange nedfiringer, at det af den grund burde tages ud af drift. Uanset at nogle af vidnerne har iagttaget støv eller snavs komme ud fra udstyret før nedfiringen af L og hørt en ændret lyd eller følt en acceleration umiddelbart forud for nedfiringen af L, er der ikke det til domfældelse fornødne bevis for, at vidnet M handlede uagtsomt, da støv fra apparatet ifølge G's forklaring væsentligst har været bremsestøv og ikke tegn på et umiddelbart forestående havari, og da den accelererende lyd under nedfiring af H (.. den foregående kursist ..) og dennes fornemmelse af acceleration muligt kan skyldes en ændring i vindhastigheden. Det tilføjes, at der ikke foreligger sådanne oplysninger om en eventuel lav vægt hos vidnet L, at det kan anses for sandsynligt, at havariet er begyndt allerede under nedfiringen af H. Det tilføjes, at anklageskriftet ikke beskriver de omstændigheder, som ifølge anklagemyndighedens procedure skulle kunne tilskrives uagtsomhed hos medarbejdere hos tiltalte.

Herefter skal tiltalte frifindes."

Landsforeningens Meddelelse 119/2005

Varetægtsfængsling - Begrundelser

Retsplejelovens § 762 og § 764

Efter at T havde været tilbageholdt 3 x 24 timer, besluttede landsretten under et kæremål, at der skulle varetægtsfængsles. Under næste retsmøde løslod byretten med en udførlig begrundelse, hvorefter landsretten igen ændrede byrettens afgørelse med en efter forsvarerens opfattelse knap så udførlig begrundelse.

ØL 20. afd. kære nr. S-2910-05, 12/9 2005

T var fremstillet i grundlovsforhør den 25/8 2005 sigtet for overtrædelse af § 123, ved den 16/8 2005 ved vold eller trussel om vold at have forulempet S i anledning af dennes anmeldelse til politiet, idet T og en medsigtet K telefonisk skulle have udtalt, at S ville blive "nakket" eller stukket ned, såfremt han ikke trak voldsanmeldelsen tilbage.

T nægtede sig skyldig og afgav en udførlig forklaring, herunder at veninden K havde været udsat for sædelighedsforbrydelser fra S's side. Han havde opsøgt denne, og denne havde svunget nogle flasker ud mod T, som på den anden side tildelte S "et meget let knytnæveslag på kinden." Han erfarede senere, at S havde indgivet voldsanmeldelse. Han havde ringet til S for endnu en gang at tale til dennes moral, men havde ikke truet denne.

Veninden K afgav ligeledes udførlig forklaring bl.a. om de overgreb, hun mente sig udsat for. Hun blev løsladt af politiet, men T blev begæret varetægtsfængslet efter § 762, stk. 1, nr. 3, i 14 dage.

Byretten afsagde følgende KENDELSE:

"Ad forhold 1, er der en vis mistanke om, at sigtede har begået vold, men som sagen foreligger oplyst, herunder de meget beskedne skader, ses mistanken ikke at have en styrke som beskrevet i § 762, stk. 1.

Ad forhold 2, overtrædelse af straffelovens § 123, er der ligeledes en vis mistanke, og det forekommer nødvendigt at fastholde anholdelsen en kortere tid bl.a. med henblik på en hurtig afhøring af (... K's moder...) vedrørende spørgsmålet om omfanget af sigtedes viden om voldsanmeldelsen ved henvendelsen den 16. Som sagen i dag foreligger oplyst, hvor der er modstridende forklaringer om telefonsamtalens forløb, har mistanken endnu ikke en styrke som beskrevet i § 762, stk. 1.

T h i b e s t e m m e s:

Anklagemyndighedens begæring om fængsling af T tages ikke til følge.

Anholdelse af sigtede T forlænges til den 28. august 2005 kl. 15.30.

Fængslede blev gjort bekendt med adgangen til kære og erklærede, efter samråd med forsvareren, at han frafaldt kære.

Anklageren kærede kendelsen til Østre Landsret med påstand om fængsling.

Herefter kontrakærede forsvareren med påstand om løsladelse."

Østre Landsrets 19. afd. (kære nr. S-2739-05) behandlede sagen den 26/8 2005 og udtalte:

"Ved de af forurettede og dennes ægtefælle afgivne forklaringer samt til dels sigtede og dennes kærestes forklaringer er der begrundet mistanke om, at sigtede har gjort sig skyldig i overtrædelse af straffelovens § 123 og § 244.

Efter det oplyste om baggrunden for sigtelserne findes der endvidere bestemte grunde til at antage, at sigtede på fri fod vil vanskeliggøre forfølgningen i sagen, navnlig ved at søge at påvirke andre.

Betingelserne for varetægtsfængsling i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3, er derfor opfyldt, hvorfor

b e s t e m m e s:

Sigtede T varetægtsfængsles.

Fristen fastsættes af Retten i Hillerød."

Den 29/8 2005 blev T med skriftligt samtykke og uden fremstilling i retten fristforlænget til den 9/9 2005. Her mødte anklageren og oplyste, at sagen var færdigefterforsket, og begærede fortsat fængsling på det hidtidige grundlag frem til domsforhandlingen den 28/9 2005. Forsvareren protesterede, nu da efterforskningen var slut. Anklagemyndigheden havde ikke godtgjort, at der var bestemte grunde til at antage, at T ville vanskeliggøre forfølgningen.

Rettens afgørelse:

"Sigtede T løslades.

Anklageren kærede kendelsen til Østre Landsret med påstand om fortsat varetægtsfængsling og begærede kæremålet tillagt opsættende virkning.

Dommeren tillagde i medfør af retsplejelovens § 969, stk. 2, kæremålet opsættende virkning."

Østre Landsrets 20. afd. (jfr. referencen ved indledning af referatet) afsagde følgende kendelse den 12/9 2005:

"Den 24. august 2005 blev T varetægtsfængslet i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3, som sigtet for overtrædelse af straffelovens § 123 og § 244.

Ved Hillerød Rets kendelse af 9. september 2005 (SS 1382/2005) bestemtes, at den pågældende skulle løslades.

Anklagemyndigheden har kæret denne kendelse med påstand om fortsat varetægtsfængsling i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3.

Der er tillagt kæren opsættende virkning.

Der er berammet domsforhandling i sagen den 28. september 2005. Under hensyn til at T er tiltalt for bl.a. overtrædelse af straffelovens § 123 ved fire dage efter voldsforholdet angiveligt at skulle have truet forurettede, findes det tilstrækkeligt godtgjort, at der er bestemte grunde til at antage, at han på fri fod vil kunne vanskeliggøre forfølgningen i sagen jf. retsplejelovens 762, stk. 1, nr. 3, hvorfor

b e s t e m m e s:

T varetægtsfængsles.

Fristen fastsættes af byretten."

Landsforeningens Meddelelse 120/2005

Vold - Udløsning af reststraf fra gammel røveridom undladt

Straffelovens § 61 og § 244

T havde på et værtshus slået og sparket en tidligere kollega på grund af uoverensstemmelser. Herfor fik han en straf af ubetinget fængsel i 60 dage, men det udløste ikke en reststraf på 243 dage for bl.a. et røveri begået under trusler. T var herfor blevet prøveløsladt i november 2003.

Københavns Byret SS 17. 24811/2005, 4/10 2005

T på 40 år var tiltalt for tyveri, ved i august 2005 at have stjålet kr. 1.900 fra penge-kassen på et værtshus.

I forhold 2, vold efter straffelovens § 244, ved samme tid og sted at have slået A flere gange i ansigtet med knyttet hånd, hvorved A faldt om, hvorefter T tildelte den liggende A et spark på kroppen samt endelig slog A i ansigtet med knyttet hånd, efter at denne havde rejst sig.

Efter bevisførelsen nedlagde anklagemyndigheden alene påstand om tyveri af kr. 1.000, og at den sidste del af volden, efter at A havde rejst sig op, udgik.

T nægtede forhold 1 og erkendte delvis forhold 2.

T forklarede bl.a., at han, der havde arbejdet på det pågældende værtshus, havde penge til gode, efter at ejeren havde fyret ham for noget tumult, som andre havde lavet.

Han indfandt sig på værtshuset og sagde til de tilstedeværende, at han havde penge til gode. Han tog kr. 1.000 fra kassen. Han var sikker på beløbet, for det var det beløb, som det tilkaldte politi tog fra ham og leverede tilbage.

Han gik ud i baglokalet og slog A, som havde været illoyal mod ham. Han havde slået 3 gange i ansigtet og sparket ham på lår eller balle, da A lå ned.

A's illoyalitet bestod i, at denne, der ikke havde arbejdstilladelse, lod T dække for sig, når man var nødt til at ringe til politiet. Det var ikke populært (hos ejeren) at ringe til politiet.

A bekræftede, at han havde opholdt sig i baglokalet, og at han var blevet slået med flere knytnæveslag i ansigtet og et slag i brystkassen. Vidnet brækkede også næsen (ikke bekræftet af skadesjournal og politiattest, ER). Han var omtåget, da han lå på gulvet, og ved ikke, om T sparkede, men bagefter havde han blå mærker. Han var ikke blevet slået efter at have rejst sig op.

Han så ikke T tage penge fra kassen, men politiet sagde, at T havde taget kr. 1.000. Pengene blev leveret tilbage.

En restaurationsgæst havde ikke set overfaldet, men bekræftede, at T kom farende ind på værtshuset og sagde, at værten skyldte ham penge.

Politiattesten talte om blodudtrædninger ved øje og kind og overfladiske skrammer i ansigtet, men intet om en brækket næse. (Skadesjournalen oplyste derimod, at A havde brækket næsen adskillige gange tidligere, ER).

Der var mistanke om brud på højre tommelfinger (men A havde ikke ønsket røntgenfotografering).

T var straffet i december 2002 med fængsel i 2 år for brugstyveri, røveri og dokumentfalsk. Løsladt i november 2003 med reststraf 243 dage og prøvetid 2 år. Anklagemyndigheden påstod reststraffen udløst.

"Rettens begrundelse og afgørelse.

Forhold 1

Efter bevisførelsen, som ikke har omfattet en vidneafhøring af værtshusejeren, er der ikke tilstrækkeligt grundlag for at tilsidesætte tiltaltes forklaring om, at han havde penge til gode. Det er herefter ikke godtgjort, at tiltalte havde forsæt til at skaffe sig en uberettiget vinding, hvorfor tiltalte frifindes for tyveri efter straffelovens § 276.

Forhold 2

Ved tiltaltes erkendelse sammenholdt med vidnet A's forklaring finder retten det bevist, at tiltalte tildelte A 3 knytnæveslag i ansigtet og 1 spark på kroppen, som ramte A i området omkring låret, endeballen eller lidt på siden. Når henses til at A faldt ved slagene sammenholdt med oplysningerne i øvrigt finder retten det endvidere bevist, at der var tale om forholdsvis hårde knytnæveslag. Endvidere lægges det til grund, at der ikke før knytnæveslagene faldt, havde været nogen forudgående diskussion mellem parterne. Tiltalte findes skyldig i overtrædelse af straffelovens § 244 i overensstemmelse med det ovenfor anførte, idet det samtidig bemærkes, at tiltalte i overensstemmelse med anklagemyndighedens påstand frifindes for at have slået A med knyttet hånd i ansigtet efter at denne havde rejst sig.

Straffen fastsættes til fængsel i 60 dage, jf. straffelovens § 244.

Retten har ved strafudmålingen lagt vægt på, at der var tale om en uprovokeret voldsudøvelse fra tiltaltes side og på voldens karakter. Retten finder således ikke, at det er en formildende omstændighed, at tiltalte fandt, at forurettede havde været illoyal over for ham under en episode 1 - 1½ måned før tiltaltes voldsudøvelse.

Når henses til forholdets karakter er der ikke grundlag for en hel eller delvis betinget straf.

Retten finder efter en samlet vurdering, at det er forsvarligt at undlade at fastsætte en fællesstraf i medfør af straffelovens § 40, stk. 1, jf. § 61, stk. 2. Der er herved lagt vægt på, at forholdet er begået i slutningen af prøvetiden sammenholdt med at ankomsten af 3. december 2002 vedrører langt mere alvorlig kriminalitet."

Landsforeningens Meddelelse 121/2005

Samfundstjeneste - Narkotika - Ecstasy - Varetægtsfængsling - Diskoteksmiljø

Straffelovens § 62 og lov om euforiserende stoffer § 3

19-årige T, der solgte 55 ecstasytabletter i diskoteksmiljø og ved anholdelsen var i besiddelse af yderligere 80 med henblik på videresalg, idømt 5 måneders fængsel betinget af samfundstjeneste i 80 timer. Der blev lagt vægt på hans alder, gode personlige forhold og en varetægtsfængsling på 51 dage.

Københavns Byrets 18. afd., SS 18. 27201/2005, 4/10 2005

T på 19 år var under en tilståelsessag tiltalt for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer, herunder § 3, stk. 2, nr. 2, ved i august 2005 at have været i besiddelse af 80 ecstasytabletter med henblik på videreoverdragelse, samt i to tilfælde i juni og juli 2005 på diskotek B at have solgt henholdsvis 40 og 15 tabletter med en samlet fortjeneste på kr. 1.815.

I forhold 2 var han tiltalt for besiddelse (uden videresalg) af 1,6 g hash og 3,2 g kokain.

I forhold 3 havde han været i besiddelse af 15 piller og 5 ampuller dopingmidler.

T var egnet til samfundstjeneste. Han var i lære som håndværker. Han ville være nødt til at gå et år om, hvis han ikke kunne påbegynde næste skoleperiode fra 17. oktober 2005. Han havde siddet varetægtsfængslet fra 14. august 2005.

Straffen blev fastsat til fængsel i 5 måneder.

Retten udtalte:

"Retten har ved strafudmålingen navnlig lagt vægt på, at der i forhold 1 har været tale om besiddelse af et forholdsvis stort antal ecstasytabletter med henblik på videresalg samt i øvrigt salg af omkring 55 ecstasytabletter. Retten har i tilknytning hertil lagt vægt på den strafskærpelse, der er tilsigtet med bestemmelsen i § 3, stk. 2, nr. 2, som trådte i kraft den 1. juli 2004.

Det klare udgangspunkt ved narkotikakriminalitet af den foreliggende karakter er en ubetinget fængselsstraf. Retten finder det imidlertid undtagelsesvis forsvarligt at gøre straffen betinget med vilkår om samfundstjeneste og vilkår om efter tilsynsmyndighedens nærmere bestemmelse at undergive sig behandling mod misbrug af euforiserende stoffer, jf. straffelovens § 56, stk. 2, jf. § 57, nr. 4, og § 62 og § 63 som nedenfor bestemt.

Der er herved lagt vægt på, at tiltalte har været frihedsberøvet fra den 14. august 2005 sammenholdt med tiltaltes gode personlige forhold og hans unge alder."

Vilkårene omfattede samfundstjeneste i 80 timer inden for en længstetid på 8 måneder og tilsyn og narkovilkår i 1 år.

- oo0oo -

Se også TfK 05.479 Ø om samfundstjeneste i en tilsvarende sag, dog med kortere varretægtsfængsling.

Landsforeningens Meddelelse 122/2005

Brandstiftelse - Betinget straf

Straffelovens § 56 og § 181

Den berusede T havde sat ild til nogle papkasser ved et supermarked. Hvis der ikke hurtigt var blevet slukket, kunne branden have bredt sig til en lagerbygning. Straffen udmålt til betinget fængsel i 4 måneder med alkohol- og narkovilkår.

Københavns Byret, SS 28. 25988/2005, 26/10 2005

T på 44 år, der var ustraffet, var tiltalt efter straffelovens § 181, ved i august 2005 om natten at have sat ild til nogle papkasser, der var opstillet ved husfacaden til Netto, hvorved der skete skade for en pt. ikke opgjort værdi.

Anklagemyndigheden nedlagde påstand om straf, og T påstod frifindelse.

Han forklarede bl.a. under grundlovsforhør, at han havde været meget fuld. Han var faldet i søvn i bussen hjem og stod af et ukendt sted, da han vågnede. Han stod ved et træplankeværk og tændte en cigaret og kom i den forbindelse med sin lighter til at sætte ild på noget plastik, der hang fra en papkasse. Han forsøgte at slukke ilden. I det samme kom to personer forbi og begyndte at slå ham. Kort efter kom politiet, og han mente, at de slukkede ilden.

Han forklarede bl.a., efter at have vedstået ovennævnte, at han tidligere havde antændt plastik, og det gav en særlig effekt og en lyd, når plastikken smeltede, som han kunne lide.

Vidnet A forklarede bl.a., at han havde set T puste til den opståede ild gentagne gange, hvorved ilden tog til. Da vidnet kom hen til T, var der ild i 8-10 papkasser, og T stod stadig med sin lighter i hånden.

Vidnet B forklarede bl.a., at T pustede til ilden. Han fik ikke det indtryk, at T forsøgte at slukke ilden.

Der var en erklæring fra Brandvæsenet om, at brandbelastningen af oplaget af div. papkasser, kølebokse og plastikbakker var høj. Såfremt ilden ikke var blevet slukket hurtigt, ville den med meget stor sandsynlighed have bredt sig til lagerbygningen inden for 5 minutter.

Der var indhentet en personundersøgelse. T var arbejdsløs og fast indtager af hash.

Retten lagde efter vidnernes forklaring til grund, at T havde antændt papkasserne og pustet til flammerne gentagne gange, således at ilden tog til, og at han intet foretog sig for at slukke ilden. T måtte have indset, at antænding af ilden indebar en væsentlig risiko for, at ilden ville brede sig og antænde lagerbygningen. Herefter fandtes T skyldig i tiltalen.

Retten fortsatte:

"Straffen fastsættes efter straffelovens § 181, stk. 1 til fængsel i 4 måneder.

Retten har ved strafudmålingen lagt vægt på, at der ikke skete skade på noget af værdi.

Under hensyn hertil samt det oplyste om tiltaltes personlige forhold, finder retten, at straffen ikke skal fuldbyrdes, hvis tiltalte overholder de betingelser, som er angivet nedenfor, jf. straffelovens § 56, stk. 2. Retten har herved lagt vægt på at tiltalte gennem tilsyn af Kriminalforsorgen vil kunne få råd og vejledning samt behandling for et muligt alkohol- og stofmisbrug."

Vilkårene omfattede en prøvetid på 1 år bl.a. på vilkår om tilsyn og evt. behandling mod alkohol- og stofmisbrug.

Menneskesmugling - Dokumentfalsk

Udlændingelovens § 59, straffelovens § 171

Et kinesisk par, K og M, blev dømt for at have forsøgt at hjælpe fire kinesiske børn, der opholdt sig som uledsagede asylsøgende i Danmark, med at udrejse til Sverige. K blev tillige dømt for dokumentmisbrug, idet hun selv havde brugt en andens pas, og forsøg på medvirken til dokumentfalsk, idet hun ved anholdelsen var i besiddelse af fire japanske pas, hvor børnenes fotos var indsat. K blev idømt fængsel i 60 dage. M fængsel i 40 dage, der svarede til den tid, han havde siddet varetægtsfængslet.

Københavns Byrets 16. afd. SS 16. 29933/2005, 8/11 2005

K på 26 og M på 23 år var tiltalt, K for overtrædelse af straffelovens § 174, ved under indrejse i Danmark at have forevist et ægte pas tilhørende en anden.

Begge var tiltalt for overtrædelse af udlændingelovens § 59, stk. 7, nr. 4, ved i tiden op til anholdelsen den 28. september 2005 i forening og for vindings skyld at have bistået fire kinesiske børn med ulovligt at indrejse i Sverige, idet K mod lovning om efterfølgende betaling af de tiltaltes rejse, telefonisk dirigerede dem til Hovedbanegården og var i besiddelse af 4 falske japanske pas, som børnene skulle bruge som rejselegitimation, ligesom hun modtog penge fra børnene, som M brugte til køb af togbilletter til Malmø, hvorefter de alle blev tilbageholdt af politiet.

K var endelig tiltalt for forsøg på medvirken til dokumentfalsk ved at være i besiddelse af de ovenfor omtalte pas, der skulle overdrages til børnene med henblik på, at de kunne benyttes som legitimation, dels i Danmark, dels i Sverige og andre lande.

Der var påstand om fængselsstraf. K erkendte § 174, resten blev nægtet. M nægtede ligeledes.

Af forklaringerne fremgik bl.a., at K havde noteret navne og fødselsdatoer fra de japanske pas uden at gøre sig tanker om, at der skulle være tale om børn. En kinesisk bekendt B havde bedt hende tage en pakke med til København, da hun skulle på ferie med kæresten M. Senere fik hun besked på at åbne pakken, og B bad hende skaffe flybilletter til Paris til børnene. Det ville hun ikke, men hun indvilligede i at købe togbilletter til Malmø.

M forklarede bl.a., at han intet kendte til passene. Han havde været utilpas/syg på Hovedbanegården. Da K bad ham købe 6 billetter - ikke 2 - havde han blot gjort, som hun sagde, uden at stille spørgsmål.

Politiet havde imidlertid haft observationsposter på Hovedbanegården og havde aflyttet børnenes mobiltelefoner, hvoraf fremgik, at K og et af børnene havde adskillige samtaler, bl.a. fordi børnene ikke havde så mange penge som forventet, ligesom børnene blev instrueret i ikke at henlede opmærksomheden hverken på sig selv eller K. M bekræftede, at hans stemme i nogle af samtalerne kunne høres i baggrunden.

Retten udtalte vedr. forhold 2 og 3:

Ad forhold 2

"Efter bevisførelsen herunder de afspillede telefonaflytninger finder retten det bevist, at de tiltalte har haft kendskab til og nøje instrueret om, hvad de skulle gøre, herunder at de har haft kendskab til de falske japanske pas de medbragte, og at disse skulle overleveres til de 4 personer som de mødtes med på Hovedbanegården. Retten finder det også bevist, at de tiltalte vidste, at de skulle hjælpe de 4 personer til at indrejse ulovligt til Sverige.

Retten finder endvidere at årsagen til at passene og billetterne ikke blev overleveret til personerne var at de tiltalte blev anholdt. Retten må derfor tilsidesætte tiltalte K's forklaring om, at de frivilligt var trådt tilbage fra forbrydelsen. Vedrørende tiltalte M har han været til stede under hele forløbet og har endvidere købt billetterne. Retten må derfor tilsidesætte hans forklaring om, at han ikke havde kendskab til hvad der foregik.

De tiltalte findes herefter skyldig i en overtrædelse af udlændingelovens § 59, stk. 7, nr. 4 i overensstemmelse med tiltalen.

Ad forhold 3

Efter bevisførelsen finder retten det bevist, at tiltalte har vidst, at der var tale om falske pas, som de fire personer skulle indrejse i Sverige på. Tiltalte findes herefter skyldig i forsøg på medvirken til dokumentfalsk i overensstemmelse med tiltalen.

Straffen fastsættes for tiltalte K jf. straffelovens § 172, stk. 1 jf. § 171 jf. straffelovens § 21 og § 23, straffelovens § 174 og udlændingelovens § 59, stk. 7, nr. 4 til fængsel i 60 dage.

Straffen fastsættes for tiltalte M jf. udlændingelovens § 59, stk. 7, nr. 4 til fængsel i 40 dage. Straffen for denne tiltalte anses som udstået med den tid tiltalte har siddet varetægtsfængslet."

Ingen af de dømte havde tilknytning til Danmark. De blev derfor udvist i 5 år.

Narkotika - Forsøg - Store hashsager ved byretten - Reststraf, beregning heraf ved udenlandske domme - Varetægtsfængsling, langvarig

Straffelovens § 21, § 61, § 82, § 86 og § 191

Eksempel på, at store hashsager kan blive skåret til og behandlet ved byretten. Der havde været meget langvarige varetægtsfængslinger, hvorfor straffen for de mindre fisk på 2½ års fængsel ansås som udstået med varetægtsfængslingen frem til byrettsdommen i september 2004. Varetægtsfængslingen varierede her på mellem 646 og 702 dage, heraf 2-3 måneder i isolation.

Hovedmændene, der havde betydelige reststraffe, fik henholdsvis fængsel i 6 og 5 år. Oplysningerne om T's reststraf vekslede, men selv om den i landsretten blev oplyst til at være 1.095 dage, fandt landsretten ikke anledning til at skærpe straffen, henset til, at T havde været varetægtsfængslet også under anken, eller i alt 1.073 dage.

A, der fik sin straf på 5 år stadfæstet, ansås at have udstået hele den idømte straf med varetægtsfængslingen, der nu udgjorde 1.057 dage.

ØL 16. afd. a.s. nr. S-3531-04, 15/9 2005

6 personer, herunder T, var oprindelig sigtet i en sag, der skulle vedrøre 20 tons hash, nemlig 8 partier á 2½ tons hash.

Anklagemyndigheden valgte at gennemføre sagen ved byretten, hvorunder T i to forhold, der vedrørte ham alene, var tiltalt for i juli 2001 at have indført 30 kg hash fra Spanien til Danmark og i den følgende periode frem til september at have forsøgt at indsmugle 200 kg hash fra Spanien til Danmark, hvilket mislykkedes, da leverandøren ikke fandt kurer/transportmiddel egnet.

Endelig i forhold 3 alle for forsøg på overtrædelse af § 191, ved fra sommeren 2001 til oktober 2002 i forening at have forsøgt en fremtidig indsmugling i lastbil med de tiltalte C og D som kurerer fra Marokko - Spanien til Danmark med videresalg for øje af et eller flere partier á 2½ tons hash, hvilket mislykkedes, da de forinden anholdtes af politiet.

Som baggrund for tiltalen forelå der 3.200 timers aflytninger, dels af telefoner, dels rumaflytning af T's lejlighed i perioden fra april 2001 til anholdelsen i oktober 2002. (Der var dog "huller" i telefonaflytningerne i tre måneder i 2002, ligesom rumaflytningen var ophørt i august 2002, ER)

Vedrørende de to første forhold var der ligeledes forklaringer fra nu dømte personer og observationsrapporter.

I forhold 3 var der oplysninger om, at T og den medtiltalte B havde stiftet et firma og indkøbt en lastbil for 1/4 mio. kr. Lastvognen blev benyttet til i alt tre transporter af almindelige varer frem til anholdelsen, hvor lastvognen blev standset af spansk politi og ransaget. Der blev ikke fundet hash i bilen.

De tiltalte, særligt T, hævdede, at der var tale om at drive en legal vognmandsforretning med mange praktiske problemer og derfor få ture, men der var hele tiden nye ture på tale.

T havde en tidligere dom fra 1995 på 8 års fængsel i Frankrig for narkotika. Ved Nyborg Rets dom af 20. august 1998 blev straffen fastsat til fængsel i 6 år efter lov om international fuldbyrdelse af domme. T var blevet løsladt i august 1998.

T havde fået en ny dom i 1999 efter § 191 med fængsel i 3 år. Han var blevet prøveløsladt i september 1999 med en prøvetid på 3 år. Reststraffen var oplyst til at være 885 dage.

(Se nedenfor efter domsreferaterne om beregning af reststraf)

Byretten fandt ikke grundlag for at anfægte beregningen af reststraffen.

A havde en narkodom fra 1997 med fængsel i 5 år og en reststraf på 611 dage, og C en tilsvarende dom fra 1995 på 1 år og 4 måneder.

Retten fandt T skyldig i forhold 1 og delvis skyldig i forhold 2, dog kun i forsøg vedr. 100 kg hash.

I forhold 3 blev det lagt til grund, at T var initiativtager til stiftelse af vognmandsforretningen, og at der ikke havde været forretningsmæssigt grundlag herfor. På baggrund af aflytningerne m.v. kunne det fastslås, at driften for en stor dels vedkommende var blevet finansieret af penge udefra. Det havde fra starten været planen at smugle hash i lastbilen, efter at der var kørt nogle prøveture, og at alle de tiltalte var bekendt hermed.

Retten fandt ikke grundlag for at fastslå mængden ud over, at der havde været tale om flere hundrede kilo hash afhængig af tilrettelæggelse af transporten. Sådan som forholdene udviklede sig, fandt retten, at der havde været tale om i første omgang gennemførelse af én transport af hash.

Retten fandt det ikke bevist, at C skulle deltage som chauffør på den planlagte tur. Men alle tiltalte havde været fuldt ud klar over, at der var tale om forberedelse til smugling af hash, som de ved deres handlinger aktivt havde deltaget i.

Prøveturene var omfattet af straffelovens regler i § 21 om forsøg. Der fandtes for ingen af de tiltaltes vedkommende at være tale om frivillig tilbagetræden fra forsøg.

T fik en fællesstraf på 6 år. A en fællesstraf på 5 år.

B, C og D fik fængsel i 2½ år, der ansås som udstået med varetægtsfængslingen (se nedenfor).

E, der havde spillet en mindre rolle, fik en kombinationsdom på fængsel i 1 år og 6 måneder, hvoraf 1 år blev gjort betinget, og resten ansås som udstået i forbindelse med varetægtsfængslingen.

Byretten bemærkede (dommen af 9/9 2004 side 13 f, beregning af dage ikke i dom, ER):

"For de tiltalte B, C og D er der endvidere lagt vægt på den meget lange periode disse tiltalte har været varetægtsfængslet i således, at retten på denne baggrund anser hele den forskyldte straf for udstået i forbindelse med varetægtsfængslingen.

Tiltalte T har under sagen været frihedsberøvet fra den 8. oktober 2002, herunder i isolation i perioden fra den 9. oktober 2002 til den 20. december 2002. (702 dage)

Tiltalte A har under sagen været frihedsberøvet fra den 24. oktober 2002, herunder i isolation i perioden fra den 25. oktober 2002 til den 21. januar 2003. (686 dage)

Tiltalte B har under sagen været frihedsberøvet fra den 8. oktober 2002, herunder i isolation i perioden fra den 9. oktober 2002 til den 20. december 2002. (702 dage)

Tiltalte C har under sagen været frihedsberøvet fra den 3. december 2002, herunder i isolation i perioden fra den 4. december 2002 til den 27. februar 2003. (646 dage)

Tiltalte D har under sagen været frihedsberøvet fra den 7. til 11. oktober 2002 i Spanien og igen fra den 18. oktober til den 27. november 2002 ligeledes i Spanien og i Danmark fra den 27. november 2002, herunder i isolation i perioden fra den 28. november 2002 til den 25. februar 2003. (665 dage)

Tiltalte E har under sagen været frihedsberøvet fra den 9. oktober 2002 til den 25. februar 2003, herunder i isolation i perioden fra den 9. oktober 2002 til den 20. december 2002." (139 dage)

Alle de tiltalte ankede til frifindelse, subsidiært formildelse. Anklagemyndigheden påstod skærpende.

Landsretten redegør over en side for bevisførelsen i sagen og skriver herefter side 3 i dommen:

"Landsretten modtog ankesagen 30. september 2004. Der afholdtes berammelsesmøde med forsvarerne den 5. november 2004. Det fremgår af retsbogen for berammelsesmødet, at retten havde mulighed for at domsforhandle sagen på en række dage i februar, marts, april, maj og juni måned 2005, men at samtlige forsvarere kun kunne møde på tre af i alt tilbudte 54 dage. Sagen blev herefter berammet til domsforhandling over 12 dage i perioden fra den 9. august til den 13. september 2005."

T og A var fortsat frihedsberøvet under anken.

Landsretten fortsatte:

"Spørgsmålet om reststraffen for T i henhold til prøveløsladelsen den 17. september 1999 har været forhandlet under domsforhandlingen for landsretten. Det fremgår af skrivelse af 11. august 2005 fra Kriminalforsorgen, Københavns Fængsler, at den samlede reststraf efter afsoning af Nyborg rets dom af 20. august 1998 samt Østre Landsrets dom af 25. juni 1999 var "3 år i alt eller 3 x 365 = 1095 dage". Videre fremgår bl.a.: "Ved kvittering for afsoning på dommene har fængslet imidlertid anført fejlagtig reststraf, idet det er anført, at der ved prøveløsladelse var 154 dage i reststraf.""

Landsretten tiltrådte byrettens skyldbedømmelse i forhold 1 og 2, idet der blev tilføjet præmisser fra bevisførelsen i landsretten.

Præmisserne vedr. forhold 3 er gengivet over flere sider, hvoraf her kun refereres indledningen:

"Indledningsvis bemærkes, at de tiltaltes forklaringer - selv når der tages hensyn til, at der er forløbet lang tid, og det derfor er vanskeligt at huske detaljer - ikke har fremstået overbevisende for landsretten, navnlig når forklaringerne sammenholdes med indholdet af de afspillede uddrag af telefon- og rumaflytninger. De afspillede telefonsamtaler har givet landsretten indtryk af en generelt indforstået kommunikation, hvor der lægges vægt på ikke at udtrykke en sammenhæng eller en besked direkte. I en række af de afspillede telefonsamtaler lægges der videre vægt på, om der tales fra en

telefonboks, en "god" telefon eller lignende. Landsretten finder det ubetænkeligt at lægge til grund, at der herved blev sigtet til, om der var risiko for aflytning."

Også efter bevisførelsen for landsretten blev det tiltrådt, at de tiltalte var skyldige, som fastslået af byretten. Der var ikke tale om frivillig tilbagetræden, hvorfor straffelovens § 24 ikke kunne finde anvendelse.

Landsretten bemærkede yderligere, at T ved prøveløsladelsen i 1999 havde en reststraf på 1.095 dage. Efter forklaringer fra personale i Kriminalforsorgen kunne det ikke lægges til grund, at T havde fået oplysning om en bestemt reststraf ved prøveløsladelsen, og landsretten fandt ikke, at oplysningerne for byretten om en reststraf på 885 dage indebar, at landsretten ikke kunne tage hensyn til den korrekte reststraf.

Landsretten fortsatte:

"Det tiltrædes, at straffen for T er udmålt som en fællesstraf. Landsretten finder - uanset det anførte om reststraffen - ikke, at der er tilstrækkeligt grundlag for at skærpe fællesstraffen, der findes passende fastsat til fængsel i 6 år. Ved straffastsættelsen er det tillagt skærpene betydning, at tiltalte er tidligere straffet for ligeartet alvorlig kriminalitet, og at han udførte bestemmende og koordinerende opgaver. I formildende retning er der taget særligt hensyn til varigheden af frihedsberøvelsen under sagen."

Vedr. A bemærkede landsretten:

"Det tiltrædes, at straffen for A er fastsat som en fællesstraf på fængsel i 5 år. Landsretten finder herved, at der er foretaget rettergangsskridt som omhandlet i straffelovens § 40 ved Københavns byrets kendelser af 27. november 2001 og 14. januar 2002, jf. U.1996.1324H. Ved straffastsættelsen er det tillagt skærpene betydning, at tiltalte er tidligere straffet for ligeartet alvorlig kriminalitet, og at han udførte pengeoverførsler og koordinerede opgaver. I formildende retning er der taget særligt hensyn til varigheden af frihedsberøvelsen under sagen. Tiltalte blev frihedsberøvet den 24. oktober 2002 og isoleret som anført i byrettens dom. Tiltalte har som anført været fortsat frihedsberøvet under anken. Det findes på denne baggrund forsvarligt at bestemme, at hele den idømte straf for A anses for udstået, jf. straffelovens § 86."

Vedr. B, C, D og E bemærkede landsretten:

"Det tiltrædes, at straffen for B er fastsat til fængsel i 2 år og 6 måneder, og at straffen er anset for udstået med varetægtsfængslingen under byretssagen. Landsretten har ved strafudmålingen i skærpene retning lagt vægt på denne tiltaltes betydning for den fiktive vognmandsvirksomhed, men i formildende retning taget hensyn til, at denne tiltalte primært handlede på initiativ fra T.

Det tiltrædes, at straffen for C er fastsat til fængsel i 2 år og 6 måneder, og at straffen er anset for udstået med varetægtsfængslingen under byretssagen. Under hensyn til at denne tiltalte tidligere er straffet for ligeartet kriminalitet, har landsretten ikke fundet tilstrækkeligt grundlag for at nedsætte straffen.

Det tiltrædes, at straffen for D er fastsat til fængsel i 2 år og 6 måneder, og at straffen er anset for udstået med varetægtsfængslingen under byretssagen. Landsretten har ved strafudmålingen i skærpende retning lagt vægt på, at denne tiltalte var chauffør på 3 prøveture og indstillet på at foretage en fremtidig transport med flere hundrede kilo hash, men i formildende retning taget hensyn til, at tiltalte er ustraffet og alene var chauffør.

Det tiltrædes, at straffen for E er fastsat til fængsel i 1 år og 6 måneder, at 6 måneder af straffen er anset for udstået med varetægtsfængslingen under byretssagen, og at 1 år af straffen er gjort betinget som anført af byretten. Prøvetiden regnes fra landsrettens dom. Landsretten har ved strafudmålingen i formildende retning lagt vægt på, at denne tiltalte handlede efter anvisning fra primært T og ikke tidligere er straffet."

- oo0oo -

Forsvareren for T bemærker bl.a.:

"Min klient gjorde gældende, at han i forbindelse med afsoning af en dom, han havde fået i Frankrig, havde siddet for længe, og at det var dette man ville kompensere ved hans prøveløsladelse den 17. september 1999, således at han alene havde en reststraf på omkring 6 måneder.

...

Da ekstakten dukker op i landsretssagen ca. 1 måned før domsforhandlingen, viser det sig, at der blandt bilagene sidder min klients tidligere domme med en bagside på begge dommene, som jeg aldrig havde set før. På begge de to domme var det af forskellige personer fra Kriminalforsorgen, og på forskellige dage, anført, at min klients reststraf udgjorde 154 dage. Jeg gjorde naturligvis gældende, at min klients reststraf herefter ikke kunne overstige 154 dage. Under landsretssagen blev 2 vidner fra Kriminalforsorgen ført, som begge påstod at det måtte være en fejl, at reststraffen var anført til 154 dage.

Landsretten omtaler problemet i landsrettens dom på side 8, og det ender med det for mig overraskende resultat, at udgangspunktet bliver en reststraf på 1.095 dage, som man så reelt reducerer lidt i næste afsnit af landsrettens dom, hvor man uanset den

forøgede reststraf ikke finder grundlag for at skærpe den fællesstaf min klient fik for byretten."

Landsforeningens Meddelelse 125/2005

Varetægtsfængsling - Stigning i anvendelse af isolation

Retsplejelovens § 770 c

Ovennævnte bestemmelse blev indført i 2000. Formålet var bl.a. at begrænse antallet og varigheden af varetægtsfængslinger i isolation.

Justitsministeriet og Rigsadvokaten har løbende fulgt med i udviklingen. Lovændringen har nu været i kraft i 5 år, og Strafferetsplejeudvalget er for tiden ved at vurdere, om reglerne har haft den tilsigtede virkning, jfr. også foreningens høringssvar af 23/9 2005, gengivet i Lf.Medd.

Tallene for 2005 foreligger endnu ikke - de skal først indberettes næste år, men tallene for 2004 viser en foruroligende stigning i forhold til året i forvejen, således at det samlede antal isolationsfængslinger er steget fra 2003 til 2004 med 22%. Eller i absolute tal: 580 afsluttede isolationsfængslinger i 2004.

Der er fortsat store forskelle på politikredsene med hensyn til, hvor ofte der isolationsfængsles. Kalundborg Politikreds brugte isolationsfængsling mest i 2004 - i ca. en trediedel af fængslingerne - hvorimod man i Frederikshavns Politikreds ikke har brugt isolation en eneste gang i årene 2001-2004.

Statistikken fra Rigsadvokaten er gengivet i Rigsadvokaten Informerer Nr. 40/2005. Den kan findes på Justitsministeriets hjemmeside www.jm.dk.

Landsforeningens Meddelelse 126/2005

Procedure om skyld og sanktion adskilt

Retsplejelovens § 928 a

Det foreslås, at man i noget videre omfang benytter muligheden i ovennævnte bestemmelse til at opdele procedure om skyld og sanktion, særligt i forbindelse med mentalundersøgelser.

Af Elsebeth Rasmussen

I nævningsager er proceduren om skyld og sanktion som bekendt adskilt i to faser, således at man først dokumenterer de oplysninger, der er relevante for en eventuel sanktion, efter at skyldspørgsmålet er afgjort. Det er en gammel diskussion, at det undertiden er uhensigtsmæssigt, at man i byretssager samlet skal procedere skyld og sanktion, selv om det naturligvis ofte vil spare tid for retten.

Den samlede procedure får bl.a. betydning for opregning af forstraffe, der ikke er af umiddelbar relevans for skyldspørgsmålet, men kan være det af hensyn til sanktionen. Der synes at være en betydelig usikkerhed hos anklagere om, hvad det er relevant at bringe frem, og der er meget lidt indgriben fra byretterne, hvis der nævnes for meget.

Det får også betydning i de sager, hvor den tiltalte nægter sig skyldig, men alligevel, inden skyldspørgsmålet skal afgøres, skal høre parterne gennemgå konklusionen i en mentalundersøgelse eller personundersøgelse, det vil sige, at en række meget private oplysninger skal gennemgås i et offentligt retsmøde, hvilket naturligvis i mange tilfælde kan føles krænkende for den tiltalte, ligesom han - med rette eller urette - kan forestille sig, at oplysningerne kan indvirke på rettens afgørelse af skyldspørgsmålet.

Undertiden kan det være vanskeligt at få den tiltalte til overhovedet at medvirke til en sådan undersøgelse, hvis den pågældende i det hele nægter sig skyldig.

Endelig kan ønsker om at behandle det hele under ét i byretssagen betyde en urimelig belastning af forurettede, f.eks. i volds- og voldtægtssager, hvis domsforhandlingen først kan afvikles efter 6-8 måneder, fordi den sigtede/tiltalte i mellemtiden først skal gennemgå en mentalundersøgelse.

Som bekendt har politikerne gennem nogle år stillet krav om en hurtig afvikling af voldssager, og nu har man - måske mindre realistisk - sat nogle skrappe tidsgrænser for afvikling af sager om voldtægt. Forfatteren har dog selv tidligere slået til lyd for at vise hensyn til ofre for sædelighedsforbrydelser, jfr. slutnoten.

Alt det ovennævnte taler for, at man i videre omfang benytter bestemmelsen i RPL § 928 a, stk. 1, i hvilken det hedder:

"Efter at bevisførelsen er sluttet, får først anklageren dernæst forsvareren og, såfremt tiltalte begærer det, denne ordet for at udtale sig om bevisførelsens resultat samt om retsspørgsmålene i sagen (proceduren.). Dernæst optages til dom. Retten kan dog bestemme, at spørgsmålet, om tiltalte er skyldig, først skal forhandles og afgøres."

Bestemmelsen kan dels bruges under en domsforhandling, hvor begge procedurer afvikles samme dag - altså hvor de fornødne oplysninger er indhentet - men dokumentationen er uforholdsmæssig og eventuelt krænkende for den tiltalte, gennemgået i et offentligt retsmøde, hvis han så ender med at blive frifundet.

Bestemmelsen er ligeledes egnet i de tilfælde, hvor de to procedurer bliver tidsmæssigt adskilt, f.eks. hvis man ikke ser nogen grund til at sætte større undersøgelser i sving, hvis resultatet kan falde ud til enten frifindelse eller en ikke-frihedsberøvende sanktion. Eller hvor man af hensyn til, at sagen ikke skal hænge over hovedet på vidner, gerne vil have dem afhørt i retten inden for kort tid.

Spørgsmålet har i november 2005 været drøftet i Landsforeningens bestyrelse på baggrund af en henvendelse.

Muligheden for den opdelte procedure bør naturligvis ikke forsinke tidlig iværksættelse af en mentalobservation, hvis denne i alle tilfælde skal indhentes.

I visse retskredse, f.eks. Odense, bruger man pås allerede nu den opdelte procedure vedr. skyld og straf i sædelighedssager rettet mod børn som forurettede. Her er det lettere at få den tiltalte til at medvirke til en undersøgelse, når han er dømt.

I Århus er man så langt bagud med personundersøgelser, at man i voldssager ser den opdelte domsforhandling jævnlige.

- oo0oo -

Om sagsbehandlingstiden i voldtægtssager, se forfatterens artikel i "Kriminalitetens ofre og straffesystemet", red. af Beth Grothe Nielsen, udg. 2000, side 144-156.

Om de aktuelle sagsbehandlingstider for mentalundersøgelser, se kommentaren i forbindelse med omtalen af Retspsykiatrisk Kliniks Årsberetning 2004 under nyheder (ovenfor i hæftets papirudgave).

Landsforeningens Meddelelse 127/2005

Færdselsloven - Hastighed - Betinget frakendelse - Gentagelsesvirkning

Straffelovens § 42

T var tiltalt for at køre mindst 90 km/t, hvor han kun måtte køre 60 km/t. Der var påstand om betinget frakendelse, da det var 6. forseelse. Han blev imidlertid frifundet herfor, da man ikke i forbindelse med "klippekortsystemet" har tilsigtet en ændring for frakendelse i medfør af dagældende færdselslovs § 126, stk. 1, nr. 6.

Retten i Tårnby S 650/2005, 14/9 2005

Taxachauffør T var tiltalt for i februar 2005 at have kørt mindst 90 km/t, hvor han kun måtte køre 60 km/t.

Der var påstand om bøde og betinget frakendelse. T erkendte hastighedsovertrædelser, men påstod frifindelse for den betingede frakendelse.

T forklarede bl.a., at han havde kørt uden passagerer mod lufthavnen om aftenen, hvor der ikke var trafik, hverken for eller bag. Han havde levet af at køre bil i 12 år. Han lovede, at det nye klippekortsystem ville få chauffører, herunder ham selv, til at være mere opmærksomme på, hvor hurtigt man kører.

Politiassistenten forklarede om hastighedsmålingen. T havde erkendt forseelsen og var nervøs over, om han ville miste kørekortet. Da vidnet kom tilbage til stationen, kontrollerede han Kriminalregisteret. Herefter indstillede han til overvejelse om betinget frakendelse.

Det var oplyst, at T inden for de seneste 5 år var straffet 5 gange for hastighedsforseelser.

Rettens bemærkninger:

"Efter tiltaltes egen forklaring, der er understøttet af vidnets forklaring, finder retten det bevist, at tiltalte har ført motorkøretøj ad A-vej med mindst 90 km/t, selvom hastigheden ikke må overstige 60 km/t.

Straffen fastsættes til en bøde på 2.000 kr., jf. færdselslovens § 118, jf. § 4, stk. 1. Forvandlingsstraffen fastsættes til fængsel i 6 dage.

Tiltaltes færdsel med motorkøretøj gennem de seneste 5 år og med de domme, der ligger forud herfor, findes med rette at kunne rejse tvivl om tiltalte skulle beholde førerretten.

Henset til at lovgiver med ikrafttræden 1. september 2005 har skærpet bestemmelserne i færdselsloven om betinget frakendelse af førerretten ved hastighedsforseelser og ikke i den forbindelse har tilsigtet at ændre praksis for frakendelse i medfør af dagældende færdselslovs § 126, stk. 1, nr. 6, finder retten ikke på nuværende tidspunkt grundlag for at fravige den praksis, hvorfor tiltalte frifindes for den nedlagte påstand om betinget frakendelse af førerretten."

Statskassen skulle bære sagens omkostninger.

Aflytning - Mistankegrundlag - Anonyme meddelere

Retsplejelovens § 780 og § 781

Ikke grundlag for at afsige kendelse om aflytning, idet mistanken udelukkende hvilede på oplysninger fra en anonym meddeler, og da der ikke i øvrigt var oplysninger i sagen, der kunne støtte mistanken om omfattende organiseret indbrud.

ØL 14. afd. kære nr. S-3808-05, 6/12 2005

Politiet mødte i grundlovsforhør og begærede aflytningstilladelse m.v. på en mobiltelefon tilhørende M. Pågældende var ikke mistænkt. Telefonen blev benyttet af T, der var mistænkt for organiseret indbrud efter straffelovens § 276, jfr. § 286, stk. 2.

Den beskikkede advokat protesterede og henviste til, at hele sagen udelukkende hvilede på en anonym meddelelse, og at der ikke var andre holdepunkter i sagen for den pågældende sigtelse.

Byretten afsagde sålydende

K E N D E L S E

"Da mistanken hviler på oplysninger fra en anonym meddeler og da der ikke er øvrige oplysninger i sagen der kan støtte mistanken om omfattende organiseret indbrud, finder retten ikke at der er bestemte grunde til at antage, at der på den pågældende telefon gives meddelelser til eller fra en mistænkt."

Begæringen blev således ikke taget til følge. Anklageren kærede kendelsen til landsretten og indgav kæreskrift (der ikke refereres, ER). Den beskikkede advokat afgav svarskrift, hvor der blev påstået stadfæstelse. Som begrundelse for meddelerens opfattelse om omfattende organiseret indbrudskriminalitet var der henvist til et indbrud i 2002, hvor der skulle være stjålet for kr. 100.000. Der forelå endnu ikke dokumentation for indbruddet.

I landsrettens kendelse gentoges politiets begæring og byrettens resultat.

Landsretten udtalte herefter:

"Idet landsretten efter de foreliggende oplysninger tiltræder, at betingelserne for at iværksætte indgreb i meddelelseshemmeligheden som begæret af politiet ikke er opfyldt

b e s t e m m e s:

Byrettens afgørelse stadfæstes."